

U s n e s e n í

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Rudolfové a soudců JUDr. Jany Faktorové a Mgr. Tomáše Lisa v právní věci žalobkyně [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], zastoupené [redacted], proti žalované [redacted], IČO [redacted], se sídlem [redacted], zastoupené [redacted], advokátkou se sídlem [redacted], o ochranu rušené držby, o odvolání žalované proti usnesení Okresního soudu v Písku ze dne 11.7.2016, č.j. [redacted],
t a k t o :

I. Usnesení soudu prvního stupně se ve výroku v odstavci I. **p o t v r z u j e .**

II. Usnesení soudu prvního stupně se v odstavci II., o nákladech řízení, **m ě n í** takto:

Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně 6.356 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám [redacted], advokáta v [redacted].

III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 5.591,41 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám [redacted], advokáta v [redacted].

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud v Písku (dále jen soud prvního stupně) napadeným usnesením (výrok I.) žalované uložil zdržet se rušení žalobkyně zavřením přívodu vody do stavby bez č.p./č.e. tvořící součást pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] prostřednictvím vodovodní přípojky přivádějící do této stavby (dále jen předmětná nemovitost) vodu z vrtu na pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] a obnovit původní pokojný stav spočívající v neuzavření této vodovodní přípojky. Na náhradě nákladů řízení žalované uložil zaplatit žalobkyni částku 26.926 Kč (výrok II.). Žalobkyni dále vrátil přeplatek soudního poplatku ve výši 3.000 Kč (výrok III.).

Soud prvního stupně rozhodoval o žalobě, kterou se žalobkyně domáhala toho, aby se žalovaná zdržela rušení její držby (uzavření přívodu vody do předmětné nemovitosti). Uváděla, že voda byla dodávána na základě vyjádření Krajské ubytovací a stavební správy České Budějovice ze dne 29.6.1979 (dále jen vyjádření). K ukončení dodávky vody došlo v období mezi 28.5.2016 a 11.6.2016. Důvodem bylo neuzavření smlouvy o dodávce vody v důsledku neshody ohledně výše úhrady za dodávanou vodu. Žaloba došla soudu dne 8.7.2016.

Ve skutkové rovině měl soud prvního stupně za prokázané, že žalobkyně je s [redacted] vlatnicí spoluvlastnického podílu (jedna polovina) pozemku par. č. [redacted] a [redacted] v k.ú. [redacted]. Dále je výlučnou vlastnící předmětné nemovitosti na základě darovací smlouvy ze dne 19.4.2005. Předmětem této smlouvy byla i vodovodní přípojka. Vlastníci parcely č. [redacted] v k.ú. [redacted] je Česká republika. Právo hospodaření náleží Ministerstvu obrany ČR. Před úřadem městyse v [redacted] probíhá stavební řízení pod sp. zn. [redacted]. Žalobkyně v rámci tohoto stavebního řízení uvedla, že nemá námitek proti vydání územního rozhodnutí o umístění stavby (žalované). Navrhla však, aby byla zohledněna existence vodovodní přípojky do předmětné nemovitosti a byla zachována i její funkčnost. Následně bylo mezi účastnicemi zahájeno jednání o uzavření smlouvy o dodávce vody (prostřednictvím uvedené vodovodní přípojky). Žalovaná dovodila, že další (bezesmluvní) odběr vody prostřednictvím vodovodní přípojky pro ni není akceptovatelný. Dodávka vody probíhala na základě zmíněného vyjádření, ve kterém byl vysloven souhlas se zřízením vodovodní přípojky (včetně vymezení technických podrobností) a s dodávkou vody (včetně možnosti omezení dodávky vody při poruchách, opravách atd.).

V právní rovině soud prvního stupně vycházel z § 1003 o.z. (zák. č. 89/2012 Sb.). Uvedl, že podmínkou úspěchu žaloby je zjištění rušení držby (omezení držitele ve výkonu držení práva). Úkolem soudu je poskytnout právní ochranu před zřejmým zásahem do posledního pokojného (faktického) stavu. V procesní rovině odkázal na § 176 a násl. o.s.ř. (zák. č. 99/1963 Sb.). Dovodil, že jednání žalované, která znemožnila odebírání vody prostřednictvím uvedené přípojky, přestože dodávka probíhala od roku 1979 do roku 2016, představuje porušení pokojné držby práva žalobkyně odebírat vodu prostřednictvím zmíněné vodovodní přípojky. Odkázal na výše zmíněné vyjádření. Uvedl, že právo na dodávku vody je způsobilé být předmětem držby podle § 988 o.z. Rovněž dovodil včasnost žaloby. Na základě výše uvedených skutečností soud prvního stupně učinil závěr o důvodnosti žaloby. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 142 odst. 1 o.s.ř s ohledem na úspěch žalobkyně ve věci. Při stanovení výše náhrady nákladů řízení postupoval podle § 9 odst. 1a § 11 vyhl. č. 177/1996 Sb. (dále jen advokátní tarif). Vyšel z odměny za jeden úkon právní služby ve výši 10.000 Kč. Žalobkyni přiznal odměnu za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepis žaloby). Dále žalobkyni přiznal dvě paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 advokátního tarifu, náhradu za DPH ve výši 21 % z výše uvedených částek podle § 137 odst. 3 o.s.ř. a soudní poplatek 2.000 Kč. Celkem na náhradě nákladů řízení žalobkyni přiznal 26.926 Kč. O vrácení přeplatku soudního poplatku rozhodl podle § 10 odst. 1 zák. č. 549/1991 Sb. (zákon o soudních poplatcích).

Proti tomuto usnesení (mimo výroku o vrácení přeplatku soudního poplatku) se odvolává žalovaná. V odvolání rekapituluje vztahy mezi účastnicemi (jejich právními předchůdci) a odůvodňuje potřebu uzavření dohody ohledně úhrady za dodávanou vodu. Výslovně uvádí, že nezpochybňuje existenci zmíněné vodovodní přípojky do chaty žalobkyně a její nárok na odběr vody prostřednictvím této přípojky. Žalovaná pouze nárokuje zpoplatnění poskytované služby (dodávky vody). Argumentuje tím, že až do současné doby je odběr vody bezesmluvní a dochází k bezdůvodnému obohacení (žalobkyně) na její úkor. Na žalované nelze spravedlivě požadovat, aby zajišťovala dodávku vody pro žalobkyni bezplatně. Dále doplnila, že 15.7.2016 obnovila dodávku vody, a to na základě napadeného usnesení soudu prvního stupně. V procesní rovině dále namítala, že jí nebylo umožněno vyjádřit se k žalobě při (osobní účasti při jednání soudu) nebo písemně. Dále dovozovala, že žalobkyni nesvědčilo (nesvědčí) právo držby. Navrhla změnu napadeného usnesení a zamítnutí žaloby.

Žalobkyně s odvoláním nesouhlasila a navrhla potvrzení napadeného usnesení. Poukázala na to, že žalovaná nezpochybňuje její oprávnění odebírat vodu prostřednictvím zmíněné vodovodní přípojky. Z této skutečnosti vyplývají podmínky pro potvrzení napadeného usnesení. Připomněla, že žalovaná do popsaného (pokojného) stavu svémocně zasáhla a ze dne na den vodu uzavřela. Neuzavření dohody o ceně odebírané vody není důvodem k zastavení její dodávky.

Odvolání bylo podáno osobou oprávněnou (§ 201 o.s.ř.), je přípustné (§ 202 odst. 1 o.s.ř.) a bylo podáno včas (§ 204 odst. 1 o.s.ř.). Odvolací soud odvolání projednal a napadené rozhodnutí přezkoumal v souladu s § 212 o.s.ř. a § 212a o.s.ř.

Odvolání je důvodné pouze ohledně výroku o náhradě nákladů řízení (výrok II.).

Ve skutkové rovině odvolací soud vychází z uvedených zjištění soudu prvního stupně. V průběhu odvolacího řízení došlo pouze k tomu, že žalovaná respektovala povinnost uloženou jí napadeným usnesením a dodávku vody obnovila. Dlouhodobost dodávky vody žalované žalobkyni prostřednictvím zmíněné vodovodní přípojky a její výše popsané ukončení žalovaná v odvolání nezpochybňuje.

Podle § 1003 o.z. držbu není nikdo oprávněn svémocně rušit. Kdo byl v držbě rušen, může se domáhat, aby se rušitel rušení zdržel a vše uvedl v předešlý stav.

Podle § 987 o.z. držitelem je ten, kdo vykonává právo pro sebe.

Podle § 988 odst. 1 o.z. držet lze právo, které lze právním jednáním převést na jiného a které připouští trvalý nebo opakovaný výkon.

Citovaná ustanovení vymezují, kdo je držitelem práva, jaká práva lze držet a zakotvují ochranu držby. Odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně došel k závěru, že právo na dodávku vody prostřednictvím vodovodní přípojky může být předmětem držby (zde ze strany žalobkyně). Připouští trvalý výkon a je převoditelné na jiného. Držbu popsaného práva není nikdo oprávněn svémocně rušit (včetně dodavatele vody – žalované). Svémocné (jednostranné) přerušení dodávky vody zakládá oprávnění držitele popsaného práva (žalobkyně) podat žalobu na ochranu držby. Řízení o uvedené žalobě probíhá podle § 176 a násl. o.s.ř. V rámci řízení se soud omezí na zjištění poslední držby. Není třeba prokazovat kvalifikovanou držbu. Zákon chrání nejen držbu řádnou, poctivou a pravou, ale i držbu nepoctivou, neřádnou a nepravou. V řízení je možné proti žalobě namítnout pouze, že žalobce získal na žalované nepravou držbu nebo že ho z držby vypudil (§ 1007 odst. 1 věta druhá o.z.). O žalobě je možné rozhodnout bez nařízení jednání, a to v (pořádkové) lhůtě 15 dnů (§ 177 odst. 1 o.s.ř.). V souhrnu lze říci, že cílem je provizorní ochrana držby. Proto se neposuzují v tomto řízení právní otázky týkající se oprávněnosti, řádnosti a poctivosti držby. Vyhovění žalobě nepředstavuje překážku věci pravomocně rozhodnuté (§ 159a odst. 4 o.s.ř.) ve vztahu k pozdější petitorní žalobě. Aktivní legitimace ve věci svědčí osobě, která je

držitelem rušeného práva. Pasivně legitimován ve věci je rušitel. Ohledně výše uvedených právních závěrů odvolací soud odkazuje na dostupnou literaturu (komentář o.s.ř., první vydání 2013, Svoboda, Smolík, Levý, Šínová a kol., C. H. Beck, str. 614 a násl., komentář o.z. III., věcná práva, první vydání 2013, C. H. Beck, str. 114 a násl.). Lze odkázat i na dostupnou judikaturu (např. usnesení Ústavního soudu ČR ve věci sp. zn. II. ÚS 2133/15 ze dne 8.12.2015).

V této věci tedy soud prvního stupně učinil správné právní závěry. Žaloba byla podána včas (§ 1008 o.z.). Žalobkyně prokázala držbu výše uvedeného práva. Rovněž prokázala její rušení (svémocně) ze strany žalované. Není přípustné rušit držbu uvedeného práva a ukončit dodávku vody, pokud není uzavřena dohoda o úhradě za dodávanou vodu. Důvodnost žaloby není dotčena ani obnovením dodávky vody žalobkyni po vydání napadeného usnesení. Žalovaná dodávku vody obnovila pouze v důsledku vydání napadeného usnesení, se kterým však nesouhlasí. Proto se také odvolala. Námitka žalované, že bylo rozhodnuto bez jednání soudu a jejího vyjádření k žalobě, je nedůvodná. S ohledem na délku výše uvedené pořádkové lhůty k rozhodnutí o žalobě se rozhoduje (v zásadě) bez jednání. Není tedy procesní chybou, pokud o žalobě na ochranu rušené držby je rozhodnuto bez jednání a vyjádření žalovaného k žalobě. Z výše uvedeného vyplývá, že odvolací námitky žalované jsou nedůvodné.

S ohledem na uvedené skutečnosti odvolací soud postupoval podle § 219 o.s.ř. a v této části (výrok I.) věcně správné usnesení soudu prvního stupně potvrdil.

Napadené usnesení však neobstojí v části, kde bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení (výrok II.). Se soudem prvního stupně lze souhlasit v tom, že ve věci zcela úspěšná žalobkyně (§ 142 odst. 1 o.s.ř.) má právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Lze souhlasit i s tím, že má nárok na odměnu za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby) podle § 11 odst. 1 písm. a), d) advokátního tarifu. Dále má nárok na dvě paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu a nárok na náhradu za DPH ve výši 21 % z uvedených částek podle § 137 odst. 3 o.s.ř. Soud prvního stupně však nesprávně zaměnil tarifní hodnotu, ze které se vychází při stanovení odměny za výše uvedené úkony právní služby s touto odměnou. S ohledem na povahu řízení v této věci je nutné vycházet při stanovení tarifní hodnoty a odměny z § 9 odst. 1 a § 7 bod 4 advokátního tarifu. Při tarifní hodnotě 10.000 Kč přísluší žalobkyni odměna ve výši 1.500 Kč za každý z výše uvedených úkonů právní služby. Celkem náklady řízení (včetně zaplaceného soudního poplatku 2.000 Kč) představují 6.356 Kč.

S ohledem na zmíněné skutečnosti odvolací soud postupoval podle § 220 odst. 1 o.s.ř. a v této části nesprávné usnesení soudu prvního stupně změnil.

O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř. V rámci odvolacího řízení byla úspěšná žalobkyně. Náleží jí odměna (podle výše uvedených ustanovení) za dva úkony právní služby po 1.500 Kč za dva úkony právní služby (vyjádření k odvolání, účast při jednání odvolacího soudu), dvě paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč, cestovné (Písek - České Budějovice a zpět 108 km, průměrná spotřeba 6,6 litru nafty motorové / 100 km) ve výši 621 Kč, náhrada za ztrátu času

400 Kč (4 půlhodiny – 1 půlhodina / 100 Kč) a náhrada za DPH ve výši 21 % z výše uvedených částek. Celkem náklady odvolacího řízení představují 5.591,41 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Krajský soud v Českých Budějovicích
dne 26. října 2016

JUDr. Marie R u d o l f o v á v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Monika Hanušová